

בש"פ 7874/19 - ישראל מאיר זדה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7874/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: ישראל מאיר זדה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים במ"ת 40343-10-19 מיום 21.11.2019 שניתנה על ידי כב' השופט מ' ברעם

תאריך ישיבה: ז' בכסלו התש"ף (05.12.19)

בשם העורר: עו"ד משה סוחמי; עו"ד שלום בן שבת

בשם המשיבה: עו"ד מורן פולמן

החלטה

1. לפניי ערר לפיסעוף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים(השופטמ' ברעם)במ"ת40343-10-19מיום21.11.2019, בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 24.10.2019 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של גידול סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); החזקת כלים להכנת סם מסוכן לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים; היזק מיוחד בזדון לפי סעיפים 452 ו-543(ב)(1) לחוק העונשין (להלן: חוק העונשין); נטילת חשמל לפי סעיף 400 לחוק העונשין; עיסוק בעבודת חשמל בלא רישיון לפי סעיפים 6(א) ו-11 לחוק החשמל, התשי"ד-1954 (להלן: חוק החשמל); והתקנת מתקן חשמלי בלא היתר, לפי סעיפים 4 ו-11 לחוק החשמל.

3. על פי הנטען בעובדות כתב האישום, החל מיום 1.1.2019 ועד למועד הגשת כתב האישום שכר העורר דירה בירושלים, ובמועד שאינו ידוע שתל בשישה חדרים בדירה עשרות שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס וגידל אותם.

לצורך גידול הסם, רכש העורר והחזיק בדירה ציוד לרבות מערכת אוורור; דשן; מנורות חשמל; מדי טמפרטורה וכלי עבודה.

ביום 17.10.2019 "פשטה" המשטרה על הדירה ותפסה בה שתילי קנבוס במשקל כולל של 224.4 ק"ג.

כמו כן, על מנת לחסוך בעלויות גידול הסם, יצר העורר חיבור לא חוקי לקופסאות החיבורים של חברת חשמל הממוקמות בחדר המדרגות בבניין בו מצויה הדירה, והזין באמצעותו חשמל לששת החדרים בדירה בהם גידל את הסם.

בדרך זו גנב חשמל בשווי כ-171,623 ש"ח; יצר סכנה של התחשמלות ושריפה לבניין כולו; ועסק בעבודות חשמל מבלי שיש בידו רישיון לעסוק בכך.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, לרבות הודאתו ושתילי הסם שנתפסו; וכי קמה עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1) לחוק המעצרים, כמו גם חזקה בדבר קיום עילה זו מכוח סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים שכן מיוחסות לעורר עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים.

5. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי ביום 24.10.2019, הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה. לבקשתו, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

6. במסגרת תסקיר המעצר מיום 20.11.2019 העריך שירות המבחן כי קיים סיכון ל"המשך מעורבות שולית" מצד העורר, וזאת על רקע התרשמותו כי לעורר קשיים תפקודיים; קשרים שוליים; דפוסי צריכת סמים; בעיות כספיות; דפוסי חשיבה ילדותיים; נטייה לריצוי הסביבה; ועמדות מקלות כלפי החוק.

כמו כן, העריך שירות המבחן כי אין בחלופה המוצעת - שהיית העורר בבית הוריו בפיקוח בני משפחתו - כדי למתן את הסיכון הנשקף מהעורר, וכי "נדרש גבול חיצוני הדוק ומוחשי יותר". משכך, לא בא בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר.

7. בהחלטתו מושא הערר, קבע בית המשפט המחוזי כי לנוכח האמור בתסקיר המעצר ובהתאם למדיניות המקובלת בעבירות המיוחסות לעורר, אין מנוס ממעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

טענות הצדדים בערר

8. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי משהורה על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מבלי שהתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים המוצעים.

עוד נטען, כי "הגבול ההדוק והמוחשי" עליו המליץ שירות המבחן, הוא למעשה מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בבית הוריו ובפיקוח בני משפחתו.

9. מנגד, באת-כוח המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי. לטענתה, לנוכח המסוכנות הנשקפת מהעורר ותסקיר המעצר השלילי שהוגש בעניינו, אין מקום בשלב זה להורות על שחרורו ממעצר.

דין והכרעה

10. לאחר שעיינתי בערר ובנספחיו, ושמעתי את טיעוני הצדדים בדיון שנערך לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

11. כידוע, עבירות סמים שלא לצריכה עצמית מן הסוג המיוחס לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, וכבר נקבע כי הכלל הנוהג לגביהן הינו מעצר עד תום ההליכים, כאשר שחרור לחלופת מעצר או מעצר באזוק אלקטרוני ייתכנו רק במקרים חריגים ויוצאי דופן (בש"פ 5642/18 חג'אני נ'מדינת ישראל, בפסקה 13 (9.8.2018)).

12. נסיבות המקרה שלפניי אינן מספקות הצדקה לחריגה מן הכלל האמור.

ריבוי העבירות המיוחסות לעורר; כמות הסם הגדולה מאוד שנמצאה במעבדה; ופעולות החשמל שבוצעו ויצרו סיכון לפגיעה בבניין ובדייריו - מלמדים על מסוכנות רבה, אשר לא בנקל ניתן להפיג באמצעות חלופת מעצר או פיקוח

עמוד 3

לכך מצטרפת הערכת המסוכנות של שירות המבחן והמלצתו השלילית, אשר בית המשפט יסטה ממנה במקרים חריגים ובהתקיים טעמים כבדי משקל (בש"פ 6277/16 מדינת ישראל נ' ששון בפסקה 21 (12.9.2016)), שאינם בנמצא במקרה דנן.

במצב דברים זה, לא השתכנעתי כי נפל דופי בהחלטת בית המשפט המחוזי להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

13. אף אין בטענותיו של העורר בדבר הצורך בהתרשמות ישירה מהמפקחים בעניינו כדי לשנות ממסקנה זו.

משאימץ בית המשפט המחוזי את עמדת שירות המבחן לפיה אין בחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני כשלעצמם - ללא תלות בטיב המפקחים - כדי לַמְתֵן את המסוכנות הנשקפת מהעורר, איני סבור כי היה עליו להוסיף ולבחון באופן בלתי אמצעי את המפקחים (וראו: בש"פ 577/19 דולבני' מדינת ישראל, בפסקה 12 (27.12.2015)).

14. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, י' בכסלו התש"ף (8.12.2019).

שׁוֹפֵט